

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра Інноваційної діяльності в АПК

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ післядипломної освіти

_____ Кулаєць М.М.
“ ____ ” _____ 2015 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри Інноваційної
діяльності в АПК

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2015 р.

Завідувач кафедри
_____ Витвицька О.Д.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Стратегічне управління інноваційним розвитком»

напрямок підготовки 1801 "Специфічні категорії"

спеціальність 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю»

спеціалізація _____

ННІ післядипломної освіти

Розробник: Витвицька О.Д., зав. кафедри, д.е.н., професор

Київ – 2015 р.

1.Опис навчальної дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	1801 "Специфічні категорії" (шифр і назва)	
Напря́м підготовки	1801 "Специфічні категорії"	
Спеціальність	8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю»	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна (вибіркова)	
Загальна кількість годин	_____120_____	
Кількість кредитів ECTS	_____4_____	
Кількість змістових модулів	_____4_____	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	_____ (назва)	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	_____2_____	_____
Семестр	_____3_____	_____
Лекційні заняття	_____16_____ год.	_____ год.
Практичні, семінарські заняття	_____16_____ год.	_____ год.
Лабораторні заняття	_____ - _____ год.	_____ год.
Самостійна робота	_____88_____ год.	_____ год.
Індивідуальні завдання	_____ год.	_____ год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	_____2_____ год. _____2_____ год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком» є оволодіння новітніми теоретичними знаннями з питань стратегічного менеджменту інноваційного розвитку організації, галузі, регіону, країни та набуття магістрантами практичних умінь і навичок щодо розроблення і реалізації інноваційної стратегії в умовах жорсткої конкуренції та динамічного зовнішнього середовища.

1.2. **Завданнями** вивчення дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком» є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- економічна сутність та форми інноваційних підприємств;
- сутність, функції та методичний інструментарій інноваційного менеджменту;
- сучасні методи оцінки та прогнозування ринку;
- розробка інноваційної стратегії підприємства;
- визначення основних підходів до формування інноваційних рішень з вибору напрямів та інструментів інвестування;
- правила прийняття рішень щодо реальних інноваційних програм галузі, регіону, країни;

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- Суть, зміст і значення інноваційного розвитку організації як економічної категорії.
- Основи теорії інноватики та інноваційної діяльності організацій.
- Роль держави в інноваційній діяльності організацій.
- Особливості інноваційної політики організації.
- Системи управління інноваційною діяльністю організацій.
- Основи стратегічного менеджменту.
- Стратегічний аналіз зовнішнього середовища організації.
- Стратегічний аналіз інноваційного потенціалу організації.
- Основи формування системи стратегій організації.
- Регіональні аспекти інноваційного розвитку.
- Стратегічне планування інноваційної діяльності.
- Формування інноваційної стратегії підприємства.
- Система збалансованих показників як інструмент стратегічного управління інноваційною діяльністю.
- Управління процесом реалізації інноваційної стратегії.
- Приведення організації у відповідність до умов реалізації інноваційної стратегії.
- Управління реалізацією інноваційних програм, проектів.

уміти:

- Формувати стратегічне бачення і місію інноваційної організації.
- Визначати інноваційні цілі організації.
- Формувати інноваційні стратегії.
- Проводити стратегічний аналіз умов діяльності організації.
- Здійснювати стратегічний аналіз інноваційного потенціалу організації.
- Керувати процесом упровадження інноваційної стратегії.
- Використовувати проектний підхід до реалізації інноваційної стратегії.
- Використовувати бенчмаркінг та підхід постійного удосконалення при реалізації інноваційної стратегії.
- Приводити у відповідність з інноваційною стратегією організаційну культуру.

Вивчення дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком» засноване на знаннях, одержаних студентами при опануванні таких дисциплін, як «Інноваційний менеджмент», «Економіка інноваційного підприємства», «Інвестиційний менеджмент», «Фінансовий менеджмент», «Трансфер технологій», «Управління інноваційними проектами». Вивчення дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком» передбачає використання глобальної інформаційної системи Internet, Internet Explorer, пакету прикладних програм MS Excel, MS Word, які входять до складу MS Office та інших.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми навчання.

Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади стратегічного управління інноваційним розвитком організації												
Тема 1. Економічні передумови стратегічного управління інноваційним розвитком організації.	18	2	2			14						
Тема 2. Концепція стратегічного управління інноваційним розвитком організації.	18	2	2			14						

Тема 3. Принципи формування організаційно - економічного механізму стратегічного управління інноваційним розвитком організації.	18	2	2			14						
Тема 4. Структура організаційно-економічного механізму стратегічного управління інноваційним розвитком організації.	18	2	2			14						
Разом за модулем 1	72	8	8			56						
Змістовий модуль 2. Особливості стратегічного управління інноваційним розвитком організації												
Тема 5. Управління вибором стратегічних напрямів розвитку організації у нестабільному ринковому середовищі.	18	2	2			14						
Тема 6. Управління розробкою інновацій та вибором цільових ринків	18	2	2			14						
Тема 7. Невизначеність та ризик на етапах обґрунтування проектів інноваційного розвитку.	18	2	2			14						
Тема 8. Управління ресурсним забезпеченням та формування стратегії інноваційного розвитку	18	2	2			14						
Разом за модулем 2	72	8	8			56						
Усього годин	144	16	16			112						

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади стратегічного управління інноваційним розвитком організації

Тема 1. Економічні передумови стратегічного управління інноваційним розвитком організації.

1. Постійні зміни умов господарювання.
2. Альтернативні варіанти розвитку ринкової ситуації.
3. Скрутний фінансовий стан вітчизняних організацій.
4. Структурна трансформація економіки.
5. Високий ризик інноваційної діяльності.

Тема 2. Концепція стратегічного управління інноваційним розвитком організації.

- 1.Екстенсивний, інтенсивний, інноваційний шлях розвитку організації.
- 2.Інноваційна діяльність.
- 3.Методи економічного стимулювання.
- 4.Методи планування.
- 5.Методи соціального регулювання.

Тема 3. Принципи формування організаційно - економічного механізму стратегічного управління інноваційним розвитком організації.

- 1.Принципи системності, комплексності, інноваційного розвитку.
- 2.Принципи балансу інтересів.
- 3.Принципи задоволення потреб споживачів.
- 4.Принципи альтернативності, компромісу, гнучкості, «розумної крайності».

Тема 4. Структура організаційно-економічного механізму стратегічного управління інноваційним розвитком організації.

1. Підсистеми системи інноваційного розвитку.
2. Схема взаємодії підсистем з макро- і мікросередовищем.
3. Функції системи інноваційного розвитку.
4. Система мотивації
5. Система організації.

Змістовий модуль 2. Особливості стратегічного управління інноваційним розвитком організації

Тема 5. Управління вибором стратегічних напрямів розвитку організації у нестабільному ринковому середовищі.

1. Класифікація і порівняльний аналіз варіантів розвитку ринкових можливостей.
2. Проблеми реалізації ринкових можливостей.
3. Методичні основи оцінки і вибору варіантів інноваційного розвитку підприємства у нестабільному ринковому середовищі.

Тема 6. Управління розробкою інновацій та вибором цільових ринків

1. Маркетинговий підхід до розробки.
2. Виведення інновацій на ринок.
3. Розробка ідей і задумів інновацій і їх аналіз.
4. Підходи до аналізу чинників інноваційного розвитку.
5. Управління процесом пошуку цільового ринку для реалізації інноваційного потенціалу підприємства.
6. Визначення оптимального рівня витрат на просування інновацій на ринку.

Тема 7. Невизначеність та ризик на етапах обґрунтування програм інноваційного розвитку.

1. Інновації і ризик.
2. Порівняльний аналіз методів оцінки ризику.
3. Аналіз чинників ризику на етапах вибору цільового ринку.
4. Фактори ризику.
5. Оцінка ризику при виборі партнерів.

Тема 8. Управління ресурсним забезпеченням та формування стратегії інноваційного розвитку підприємства.

1. Розробка стратегії інвестування в інноваційний розвиток підприємства.
2. Системний аналіз джерел інвестування інновацій.
3. Формування інформаційних моделей системи прийняття рішень при виборі варіантів інноваційного розвитку.
4. Особливості розробки інноваційної стратегії розвитку підприємства.

5. Теми практичних занять

Номер заняття	Теми і зміст занять	Годин
1	1. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища організації Семінарське заняття 1 1. Контрольне тестування 2. Обговорення основних питань теми 2.1. Стратегічний аналіз мікросередовища. 2.2. Стратегічний аналіз галузевого середовища організації. 3. Розв'язання практичних задач і розбір ситуацій	2
2	Семінарське заняття 2 2. Стратегічний аналіз стану організації 1. Контрольне тестування 2. Обговорення основних питань теми 2.1 Оцінка ефективності діючої стратегії. 2.2 Виявлення сильних і слабких сторін організації. 2.3 Аналіз конкурентоспроможності цін і витрат підприємства. 2.4 Аналіз конкурентних позицій організації. 2.5 Виявлення стратегічних проблем організації 3. Розв'язання практичних задач і розбір ситуацій	2
3	Семінарське заняття 3 3. Конкурентні стратегії організації 1. Контрольне тестування 2. Обговорення основних питань теми	2

	2.1 П'ять базових стратегій конкуренції. 2.2 Стратегії співробітництва і конкурентної переваги. 2.3 Стратегії злиття і поглинання. 2.4 Стратегії вертикальної інтеграції. 2.5 Стратегії скорочення бізнесу. 2.6 Наступальні стратегії для збереження конкурентних переваг. 2.7 Оборонні стратегії для захисту конкурентних переваг. 3. Розв'язання практичних задач та розбір ситуацій.	
4	Семінарське заняття 4 4. Розроблення стратегії з урахуванням специфіки галузі і ситуації 1. Контрольне тестування 2. Розгляд практичних задач 2.1 Стратегії конкуренції в галузях, що формуються. 2.2 Конкуренція на ринках, що розвиваються. 2.3 Конкуренція в зрілих галузях. 2.4 Конкуренція в застійних чи затухаючих галузях. 2.5 Конкуренція в сегментованих галузях. 2.6 Стратегії для компаній, що швидко зростають. 2.7 Стратегії для лідерів галузі. 2.8 Стратегії для компаній – переслідувачів. 2.9 Стратегії для кризових організацій. 3. Проблемні питання та ситуації	2
5	Семінарське заняття 5 5. Стратегічне управління відтворювальними процесами 1. Контрольне тестування 2. Розгляд практичних задач 2.1 Стратегія розвитку у системі стратегій організації. 2.2 Характеристика стратегії розвитку сучасної організації. 2.3 Основи стратегічного управління розвитком організації. 2.4 Державна інноваційна політика. 2.5 Методи реалізації інноваційної політики. 3. Проблемні питання та ситуації	2
6	Семінарське заняття 6 6. Процес стратегічного управління інноваційним розвитком 1. Контрольне тестування 2. Обговорення основних питань теми 2.1 Етапи стратегічного управління інноваційним розвитком. 2.2 Моніторинг зовнішнього середовища та стану	2

	організації. 2.3 Стратегічний аналіз інноваційних можливостей і загроз організації. 2.4 Аналіз інноваційного потенціалу організації. 2.5 SWOT – інноваційної ситуації організації. 2.6 Формування інноваційної стратегії організації. 2.7 Формування інноваційного бізнес-плану. 2.8 Формування і реалізація інноваційного проекту. 2.9 Оцінка результатів реалізації інноваційної стратегії. 3. Проблемні питання, практичні задачі і ситуації	
7	Семінарське заняття 7 7. Формування інноваційної стратегії 1. Контрольне тестування 2. Розгляд практичних задач 2.1 Інноваційні цілі і задачі підприємства. 2.2 Детермінанти інноваційного розвитку підприємства. 2.3 Інноваційні корпоративні стратегії. 2.4 Різновиди інноваційних стратегій підприємства. 2.5 Формування портфеля інноваційних стратегій. 3. Проблемні питання, практичні задачі та ситуації	2
8	Семінарське заняття 8 8. Стратегії лідерства за змінами 1. Контрольне тестування 2. Обговорення теми та виконання практичних вправ 2.1 Зовнішні і внутрішні зміни організації. 2.2. Основні принципи стратегії змін. 2.3 Стратегія організованої ліквідації. 2.4. Стратегія постійного удосконалення. 2.5 Стратегія використання успіху. 2.6 Стратегія ініціювання змін. 2.7 Стратегія упровадження пілотного проекту. 2.8 Зміни і стабільність 3. Проблемні питання, практичні задачі та ситуації	2
	Всього:	16

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Стратегічне управління процесом відтворення підприємства
2. Стратегічне управління розвитком підприємства в період НТР
3. Система стратегічних цілей процесу відтворення
4. Стратегічне управління інноваціями
5. Формування інноваційних стратегій підприємства
6. Типологія інноваційних стратегій підприємства
7. Формування портфеля інноваційних стратегій
8. Проблеми інноваційного розвитку регіонів України
9. Формування регіональних інноваційних стратегій.
10. Методи реалізації регіональних інноваційних стратегій
11. Роль інноваційних парків у оновленні діяльності організацій
12. Інкубатори малого інноваційного бізнесу
13. Фактори генерації нововведень в організації
14. Організація інноваційної діяльності підприємства
15. Корпоративні інноваційні стратегії
16. Стратегічний аналіз диверсифікованого портфелю за допомогою матриці «Ріст – частка ринку»
17. Стратегічний аналіз диверсифікованого портфеля корпорації
18. Управління інноваційними проектами
19. Стратегії лідерства за змінами
20. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності
21. Стратегічне управління інноваційними затратами
22. Розроблення інноваційного проекту
23. Управління реалізацією інноваційного проекту
24. Стратегічне управління інноваційним підприємством
25. Стратегічний інноваційний маркетинг

Орієнтований екзаменаційний білет

Національний університет біоресурсів і природокористування України			
ОС «Магістр» Спеціальність 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю»	Кафедра Інноваційної діяльності в АПК 2015-2016 н.р.	Екзаменаційний білет №1 з дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком»	Затверджую Зав. кафедри Витвицька О.Д. «___» _____ 2015р.
Екзаменаційні питання			
1. Назвіть основні етапи реалізації стратегії та поясніть їх зміст?			
2. Що характеризує поняття стратегічні зміни? Їх роль у житті організації?			
Тестові завдання			
1. Формулювання місії має охоплювати: а) завдання фірми з погляду її основних послуг і виробів, ринків і технологій, тобто якою підприємницькою діяльністю займається фірма; б) зовнішнє середовище стосовно фірми, яке визначає її робочі принципи; в) культуру організації, тобто який робочий клімат існує в середині фірми і яких людей він приваблює; г) всі відповіді правильні. 2. Процес, який допомагає розпізнати можливості та загрози для досягнення цілей організації: а) аналіз зовнішнього середовища; б) аналіз внутрішнього середовища; в) прогнозування; г) реалізація стратегії. 3. До економічних чинників, які враховують в процесі аналізу зовнішнього середовища належать: а) митна, кредитна політика місцевої влади; б) рівень зайнятості, платіжний баланс країни, середньорічний темп інфляції, стабільність валюти; в) зміна демографічних умов, рівень конкуренції; г) оцінка поточних стратегій конкурентів, аналіз майбутніх цілей конкурентів. 4. До політичних чинників, які враховують в процесі аналізу зовнішнього середовища належать: а) середньорічний темп інфляції, рівень розвитку фінансової системи держави; б) показники податкової системи та зовнішньоекономічної діяльності країни, дефіцит бюджету країни; в) угоди щодо тарифів і торгівлі між країнами, нормативні акти місцевих органів влади й уряду; г) життєві цикли різних товарів і послуг, рівень доходів населення. 5. За рівнем управління, на якому розробляють стратегію, розрізняють: а) корпоративну, ділову, функціональну, оперативну стратегію; б) стратегію зростання, стабілізації, скорочення; в) активну, пасивну стратегію; г) фінансову, соціальну, адаптивну стратегію.			

6. За стадією “життєвого циклу” організації розрізняють:

- а) корпоративну, ділову, функціональну, оперативну стратегію;
- б) стратегію зростання, стабілізації, скорочення;
- в) активну, пасивну стратегію;
- г) фінансову, соціальну, адаптивну стратегію.

7. Активна стратегія характеризується:

- а) диверсифікацією, технологічною орієнтацією, наступальністю;
- б) концентрацією діяльності фірми на визначеному сегменті ринку;
- в) ринковою орієнтацією, оборонною стратегією;
- г) використанням вже перевірених управлінських рішень і методів.

8. Рецептна форма пасивної стратегії характеризується:

- а) постійним розширенням діяльності;
- б) використанням вже перевірених управлінських рішень і методів;
- в) намаганням утриматися серед новаторських фірм, якнайшвидше використовуючи нові рішення, продукцію;
- г) правильно п. а) та б).

Завдання

Оцінити привабливість аграрної сфери і конкурентну позицію стратегічної бізнес-одиниці в цій сфері за допомогою матриці McKinsey. Дані подані в таблиці.

Привабливість галузі			Конкурентна позиція		
Параметри галузі	Відносна вага	Оцінка привабливості	Ключові фактори успіху	Відносна вага	Оцінка конкурентної позиції
Зростання	0,2	5	Дослідний потенціал	0,3	5
Технологічна стабільність	0,5	2	Витрати на виробництво	0,2	2
Прибутковість	0,2	1	Якість продукції	0,2	3
Розмір	0.1	5	Частка ринку	0,3	1

8. Методи навчання

Методи навчання є одним з найважливіших компонентів навчального процесу. Без відповідних методів діяльності неможливо реалізувати цілі і завдання навчання, досягнути відповідних результатів. У процесі навчання зв'язок методу з іншими компонентами зворотній: метод є похідним від цілей, завдань, змісту, форм навчання; водночас він суттєво впливає на можливості їх практичної реалізації. Навчання прогресує настільки, наскільки дозволяють йому рухатись уперед застосовані методи.

Під час викладення дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком» застосовуються наступні методи навчання:

I. Методи організації і самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності

I.I. Методи навчання за джерелом передачі та сприймання інформації:

- словесні (лекція, пояснення, семінарське заняття),
- наочні (ілюстрація, демонстрація в т.ч. за допомогою ТЗН),
- практичні (дослідження, практичні роботи, реферати, індивідуальні семестрові завдання)

- опрацювання літературних джерел;

I.II. Методи навчання за логікою передачі і сприймання навчальної інформації:

- індуктивні (від одиничного до загального, від конкретного до абстрактного)
- дедуктивні (сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень: від загального до одиничного);

I.III. Методи навчання за рівнем самостійності (напруженості) пізнавальної діяльності, якого досягають студенти, працюючи за схемою навчання, запропонованою викладачем:

- репродуктивний,
- проблемний,
- частково-пошуковий,
- дослідницький;

I.IV. Методи навчання за ступенем керівництва навчальною роботою

- навчальна робота під керівництвом викладача (практична робота в аудиторії);
- самостійна робота студента;

II. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності

- ділова або рольова гра,
- дискусія,
- «мозкова атака»,
- аналіз конкретних ситуацій,
- проблемна лекція.

9. Форми контролю

При вивченні дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком» застосовуються наступні методи контролю: усний і письмовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення модульної оцінки і враховуються при визначенні підсумкової залікової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на лекціях відповідно до конкретних цілей, засвоєння змістових модулів (проміжний контроль) – на підсумкових заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- розв'язування задач;
- виконання творчих завдань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення модульного контролю.

Підсумковий контроль засвоєння модулів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих модулів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку та екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком».

Формами контролю засвоєння основного матеріалу курсу визначаються:

1. Опитування студентів під час проведення практичних занять.
2. Контрольні письмові роботи (тести) в аудиторії на практичних заняттях (0.5 год. на тест) як результат засвоєння матеріалу трьох попередніх тем.
3. Індивідуальні завдання (реферати та підсумкові роботи) для самостійного опрацювання додаткового матеріалу по тематиці курсу.
4. Екзаменаційне завдання як результат вивчення всього курсу.

Критерії оцінки рівня знань студентів за результатами контролю виконання теоретичних та практичних завдань з курсу
“Стратегічне управління інноваційним розвитком”

Оцінка "відмінно" ставиться студенту, який глибоко, ґрунтовно засвоїв програмний матеріал, досконало, грамотно і логічно послідовно його викладає. У відповіді теорія пов'язана з практикою. При цьому у студента не виникає складнощів при зміні завдання, він вільно рішає задачі, відповідає на додаткові

питання, вірно обґрунтовує правильні рішення, володіє різноманітними навичками і прийомами виконання різноманітних завдань.

Оцінка "добре" ставиться студенту, що твердо засвоїв програмовий матеріал, грамотно і по суті подає його, не допускає суттєвих неточностей у відповідях на питання, вірно застосовує теоретичні положення при рішенні практичних питань і задач, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання.

Оцінка "задовільно" ставиться студенту, який засвоїв лише програмний матеріал, але не засвоїв його детально, допускає неточності, недостатньо вірні трактування, порушується послідовність у викладі програмованого матеріалу і допускає труднощі у виконанні практичних робіт.

Оцінка "незадовільно" ставиться студенту, який не знає значної частини програмованого матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні роботи.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль				Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4					
0-100	0-100	0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Примітки. 1. Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол № 6, рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R_{ЗМ}^{(1)} \cdot K_{ЗМ}^{(1)} + \dots + R_{ЗМ}^{(n)} \cdot K_{ЗМ}^{(n)})}{K_{ДИС}} + R_{ДР} - R_{ШТР},$$

де $R_{ЗМ}^{(1)}, \dots, R_{ЗМ}^{(n)}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K_{ЗМ}^{(1)}, \dots, K_{ЗМ}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{\text{дис}} = K_{\text{ЗМ}}^{(1)} + \dots + K_{\text{ЗМ}}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{\text{др}}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{\text{штр}}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K_{\text{ЗМ}}^{(1)} = \dots = K_{\text{ЗМ}}^{(n)}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{\text{НР}} = \frac{0,7 \cdot (R_{\text{ЗМ}}^{(1)} + \dots + R_{\text{ЗМ}}^{(n)})}{n} + R_{\text{др}} - R_{\text{штр}}.$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{\text{др}}$ додається до $R_{\text{НР}}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{\text{штр}}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{\text{НР}}$. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

2. Згідно із зазначеним Положенням оцінюється іспит за 100 бальною шкалою і далі переводиться в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

11. Методичне забезпечення

1. Витвицька О.Д. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком» для студентів спеціальності 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю», 2015 р. - 18 с.
2. Витвицька О.Д. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком» для студентів ОС «Магістр» «Управління інноваційною діяльністю» НВДЦ "Бережани" для студентів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» галузь знань 1801 «Специфічні категорії» спеціальності 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю» / Вид-во НВДЦ «Нововведення». – 2015 – 112 с.
3. Витвицька О.Д. Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Стратегічне управління інноваційним розвитком» для студентів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» галузь знань 1801 «Специфічні категорії» спеціальності 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю» / Вид-во НВДЦ «Нововведення». – 2015 – 68 с.

12. Рекомендована література

Основна

1. Основи інноваційної діяльності аграрної сфери. Посібник/ О.Д.Витвицька, В.А.Скрипниченко, М.М.Куласець та ін. – К.: ВЦ «Агрармедіагруп», 2010. – 326с.
2. Витвицька О.Д. Інноваційний розвиток аграрних підприємств: теорія, стратегія: монографія/ О.Д. Витвицька.- К.: «Аграр Медіа Груп», 2012. – 407 с.
3. Витвицька О.Д. Механізм реалізації мотивацій інноваційного підприємства: Монографія / О.Д.Витвицька.- К.: «Аграр Медіа Груп», 2011. – 286с.
4. Дацій О.І. Розвиток інноваційної діяльності в агропромисловому виробництві України : монографія / О.І.Дацій.— К. : ННЦ ІАЕ, 2004. — 428 с.
5. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент : підручник. / С.М. Ілляшенко. - Суми : Університетська книга, 2010. - 334 с.
6. Портер М. Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов / М.Портер ; [пер.с англ. И. Минервин]. — М. : Альпина Бизнес Букс, 2005. — 452 с.
7. Гриньов А. В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління / А. В. Гриньов. - Х. : ІНЖЕК, 2003. - 308 с.
8. Шумпетер Й. Теория экономического развития: Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры / Й. Шумпетер. - М. : Прогресс, 1982. - 456 с.
9. Інноваційно – технологічний розвиток України: стан, проблеми, стратегічні перспективи: Аналітичні матеріали до Парламентських слухань [„ Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів”]; за ред. Л.І.Федулової, Г.О.Андрощука; Ін-т екон. та прогнозув. НАН України. – К., 2009. – 196 с.

10. David F. R. Strategic Management/ David F. R. — Ohio: Merrill Publishing Company, 1989.
11. Edwards T. Innovation and organizational change: Developments towards an interactive process perspective/ Edwards T. // Technology analysis and strategic management. – 2000. – № 12 (4).

Додаткова

1. Блауг М. Управління інноваціями: Україна та зарубіжний досвід : Монографія / М. В. Гаман. - К. : Вікторія, 2011. - 312 с.
2. Жихор О. Б. Інноваційний розвиток регіону : монографія / О. Б. Жихор, Т. М. Куценко. - К. : УБС НБУ, 2012. - 251 с.
3. Інноваційна стратегія українських реформ / А. Гальчинський, В. Геєць, А. Кінах, В. Семиноженко. - К. : Знання, 2012. - 336 с.
4. Інвестиційно-інноваційні чинники формування розвитку й управління конкурентоспроможним потенціалом підприємства: Монографія / Солоха Д.В., Морева В.В., Чирков С.О., Козлова В.Я., Беякова О.В. - Донецьк: СПД Дмитренко Л.Р., 2010. - 400 с.
5. Инновации и экономический рост : Монография / Отв. ред. К. Микульский. - М. : Наука, 2010. - 377с.
10. Онишко С. В. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку [Текст] : Монографія / С. В. Онишко. - Ірпінь : НАДПСУ, 2004. - 434 с.
11. Соловьев В. П. Инновационная деятельность как системный процесс в конкурентной экономике (Синергетический эффект инноваций) / В. П. Соловьев. - К. : Феникс, 2011. - 560 с.
12. Фатхутдинов Р. А. Стратегическая конкурентоспособность : Учебник / Р. А. Фатхутдинов. -М. : Экономика, 2012. - 504 с.

13. Інформаційні ресурси

1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (www.ip-centr.kiev.ua)
2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/index_en.htm.
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.evca.eu/default.aspx>.
4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fao.org/economic/ess/countrystat/en/>
5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.heritage.org/index/>
6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.kiev.ua/>
7. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/>
8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd.org/>
9. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
10. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.udik.com.ua/>